

Kysymyksiä ilosanomapiireille

Mailis Janatuinen

JOHANNES

Ilosanoma Johanneksen mukaan

Huom: Helpoimmat kysymyssarjat on merkitty yhdellä asteriksilla *, melko helpot kahdella ** ja vähän vaikeammat kolmella ***.

1.	SANA ON JUMALA	Joh. 1:1-18	***
2.	ME OLEMME LÖYTÄNEET MESSIAAN!	Joh. 1:43-51	**
3.	VESI MUUTTUU VIINIKSI	Joh. 2:1-11	**
4.	JEESUS RUOSKA KÄDESSÄ	Joh. 2:13-22	***
5.	FARISEUS JA VASKIKÄÄRME	Joh. 3:1-16	**
6.	ELÄVÄ VESI	Joh. 4:5-19	*
7.	MERKIT, IHMEET JA USKO	Joh. 4:46-54	**
8.	KAIKKIEN HYLKÄÄMÄ	Joh. 5:1-18	*
9.	ELÄMÄN LEIPÄ	Joh. 6:1-15	**
10.	SALATTU MESSIAS	Joh. 7:40-52	***
11.	JEESUS TUOMARINA	Joh. 8:1-11	*
12.	MAAILMAN VALO	Joh. 9:1-7; 18-23 ja 35-43	**
13.	HYVÄ PAIMEN	Joh. 10:1-16	***
14.	YLÖSNOUSEMUS JA ELÄMÄ	Joh. 11:1-5 ja 32-46	**
15.	VEHNÄNJYVÄN KUOLEMA	Joh. 12:23-33	***
16.	HERRA TEKEE ORJAN TYÖN	Joh. 13:1-17	**
17.	TIE, TOTUUS JA ELÄMÄ	Joh. 14:1-11	***
18.	TOSI VIINIPUU	Joh. 15:1-11	***
19.	MURHE JA ILO	Joh. 16:20-24 ja 32-33	***
20.	JEESUS RUKOILEE OMIENSA PUOLESTA	Joh. 17:13-21	***
21.	JEESUS PIDÄTETÄÄN	Joh. 18:1-14	**
22.	SE ON TÄYTETTY!	Joh. 19:25-30	**
23.	TYHJÄLLÄ HAUDALLA	Joh. 20:11-18	**
24.	EN USKO, ELLEN NÄE!	Joh. 20:19-29	**
25.	RAKASTATKO MINUA?	Joh. 21:15-19	**

1. SANA ON JUMALA Joh. 1:1-18

Aluksi: Jos ilosanoma-piirissä on ihmisiä, jotka eivät tunne juuri ollenkaan Raamattua, niin ehdotamme, että jätätte tämän tekstin myöhempään ajankohtaan. Se on hieman liian vaikeatajuinen vasta-alkajalle. HUOM. Suluissa olevat kysymykset kysytään vain silloin, jos edelliseen kysymykseen ei tule vastausta.

1. SANA (1-3; 14)

- Selitä omin sanoin näiden neljän jakeen sisältö.
- Mitä sana merkitsee mielestäsi kahden persoonan väliselle yhteydelle?
- Miksi sana on kristillisessä uskossa tärkeämpi kuin mikään muu asia, esimerkiksi kokemus?
- Jos meillä ei olisi Jumalan sanaa, miten voisimme tuntea Jumalan?
- Miksi Jeesusta kutsutaan Jumalan Sanaksi?

2. VALO (4-10)

- Mitä jakeet 4-5 tarkoittavat?
- Mitä yhteistä Jeesuksella on valon kanssa?
- Mitä tarkoittaa, ettei pimeys voita valoa (5)?
- Miksi maailma ei tuntenut Jeesusta, vaikka hän loistikin valona pimeyden keskellä (10)?

3. JOHANNES KASTAJA (6-8)

- Mikä oli Johannes Kastajan tehtävä tämän tekstin mukaan?
- Mitä tarkoittaa, ettei Johannes Kastaja itse ole valo?
- Mikä teki Johanneksesta niin nöyrän, ettei hän alkanut tavoitella "valon virkaa" itselleen?
- Vertaa Johanneksen tehtävää siihen tehtävään, jonka olet itse Jumalalta saanut.

4. MAAILMA JA JUMALAN LAPSET (9-13)

- Millainen paikka tämä maailma on tekstimme mukaan?
- Miten tekstimme mukaan tullaan Jumalan lapseksi? (Miksi kukaan ei tule Jumalan lapseksi luonnollisen syntymän kautta?)
- Oletko sinä tullut Jumalan lapseksi? Jos olet, niin miten? (Voit vastata hiljaa mielessäsi.)

5. JOHANNEKSEN TODISTUS (15-18)

- Sano omin sanoin, mitä Johannes Kastaja todisti Jeesuksesta.
- Voitko sanoa, että jakeen 16 sanat ovat totta sinun elämässäsi?
- Mikä on Johanneksen mukaan ainoa keino oppia tuntemaan oikea Jumala?
- Mitä mieltä olet tämän tekstin ääressä siitä väitteestä, että muslimeilla, juutalaisilla ja kristityillä on sama Jumala?

Ilosanoma: Jeesus ja Sana ovat sama asia. Joka ottaa vastaan Raamatun Sanan, se ottaa vastaan Jeesuksen. Joka hylkää Raamatun, se hylkää Jeesuksen. Jeesuksen sana on se valo, joka tänäkin päivänä loistaa elämäsi pimeyteen. Vain siitä voit saada "armon armon päälle".

2. ME OLEMME LÖYTÄNEET MESSIAAN! Joh. 1:43-51

Aluksi: Katso kartalta tapahtumapaikka Betania Jordanin toiselta puolen (1:28), samoin Betsaida (1:44) ja Nasaret (1:46). Vanha testamentti ei mainitse Nasaretia Messias-ennustusten yhteydessä, ellei oteta huomioon vesa-sanana ja nasaretilainen-sanana samankaltaisuutta heprean kielessä (Jes. 11:1; 53:2; Jer. 23:5; 33:15). Vetäjä lukekoon kertomuksen Jaakobin tikapuista edeltäkäsien (1. Moos. 28:10-22). Tähän kohtaan viitataan viimeisessä kysymyksessä.

- Mistä syystä Filippus tahtoi heti kertoa ystävälleen Jeesuksesta, jonka hän juuri oli kohdannut (43-45)?
  - Muistuta mieleesi se aika, kun sinä opit tuntemaan Jeesuksen. Tahdoitko kertoa löydöstäsi toisille. Miksi tahdoit, miksi et?
- Mikä sai Natanaelin epäilemään Filippuksen sanoja?
  - Miksi Natanael kuitenkin meni Jeesuksen luo?
- Mitä Jeesus tarkoitti sanoilla, joilla hän tervehti Natanaelia (47)?
  - Miltä Natanaelista ehkä tuntui kuulla Jeesuksen tervehdys?
  - Miltä sinusta tuntuisi, jos Jeesus sanoisi tänään sinulle: "Siinä on oikea Jumalan lapsi, jossa ei ole vilppiä!"?
- Natanaelin ihmeeksi Jeesus tiesi, mitä erään viikunapuun alla oli tapahtunut. Miettikää eri vaihtoehtoja, mitä Natanael oli puun alla miettinyt tai rukoillut?
- Muistuta mieleesi, mitä mietit viimeksi ollessasi yksin. Miltä sinusta tuntuu ajatella, että Jeesus oli siinä silloin ja luki ajatuksiasi kuin avointa kirjaa?
  - Mitä ihmiselle merkitsee, että joku näkee hänen todellisen sisimpänsä?
- Jeesuksen sanat jakeessa 47 ovat epäsuora lainaus psalmista 32:1-2. (Vetäjä lukee nuo jakeet.) Miten ihmisestä voi siis tulla niin suora, ettei hänen sydämessään ole mitään vilppiä?
- Millä perusteella Natanael yhtäkkiä nimittää Jeesusta Jumalan Pojaksi ja Israelin kuninkaaksi (49)?
- Vetäjä referoi lyhyesti 1. Moos. 28:10-22. Mitä Jeesus tarkoittaa jakeilla 50-51 - miettikää eri vaihtoehtoja?
  - Mitä yhteistä on Jeesuksen ristillä ja Jaakobin tikapuilla?

3. VESI MUUTTUU VIINIKSI Joh. 2:1-11

Aluksi: Häät olivat Jeesuksen aikana suuri tapaus. Ne kestivätkin yleensä monta päivää. Nasaretin ja Kanaan välimatka on linnuntietä noin 12 kilometriä. Jeesuksen äiti ei tässä vaiheessa ollut vielä nähnyt yhtään poikansa tekemää ihmettä, mutta hän oli itse kokenut neitseestäsyntymisen ihmeen.

1. ● Mikä saattoi olla syynä siihen, että viini loppui kesken näissä hääjuhlissa - miettikää eri mahdollisuuksia?
  - Mikä tässä tilanteessa ehkä eniten harmitti isäntäväkeä ja vihkiparia?
2. ● Luuletko, että Maria osasi toivoa sellaista ihmettä tapahtuvaksi kuin mikä sitten tapahtui näissä häissä? Miksi osasi - miksi ei?
  - Jae 3 sisältää Marian rukouksen. Vertaa Marian rukousta omiin rukouksiisi.
3. ● Miksi Maria ei luovuttanut, vaikka Jeesus ei kallistanut korvaansa hänen vihjeelleen (4)?
  - Mitä Maria tässä vaiheessa uskoi pojastaan?
  - Miksi Jeesus teki ihmeen, vaikka ei ehkä alun perin ollut aikonut sitä tehdä?
4. ● Millaisissa tilanteissa me tarvitsemme samanlaista uskoa kuin Marialla oli?
5. ● Mitä palvelijat ehkä ajattelivat kantaessaan kylän kaivolta ruukullisen vettä toisensa jälkeen keskellä kiireistä hääjuhlaa?
  - Mikä sai palvelijat toimimaan, kuten Jeesus heitä käski?
6. ● Miten pitkän aikaa kestää hyvän viinin valmistuminen?
  - Kiviruukut vetivät noin 80-120 litraa kukin (6). Laske, paljonko tuollainen määrä hyvää viiniä maksaisi nykyrahassa?
7. ● Mitä palvelijat ehkä ajattelivat tajutessaan, että vesi oli muuttunut viiniksi?
  - Luuletko, että kaikki palvelijat uskoivat tästä hetkestä lähtien Jeesukseen? Perustele vastauksesi.
8. ● Sana "kirkkaus" tarkoittaa Raamatun kielenkäytössä sitä, että Jumalan läsnäolo näkyy paljaalle silmälle. Kirkkaus ilmestyi ensin ilmestymajassa ja temppelissä. Mitä tarkoittaa, että Jeesus ilmaisi kirkkautensa opetuslapsilleen tämän tunnusteen kautta (11)?
  - Miksi Johannes ei kutsu Jeesuksen tekemiä ihmeitä ihmeiksi, vaan tunnusteoiksi?
  - Johannes kertoo myöhemmin, että Jumalan kirkkaus ilmestyi myös Jeesuksen kärsimyksessä. Mitä hän sillä tarkoittaa?
9. ● Mitä opetuslapset uskoivat Jeesuksesta tämän ihmeen jälkeen?
  - Miksi opetuslasten usko ei ollut vielä "valmis"?

Ilosanoma: Vanhassa testamentissa viini liitetään Juudasta nousevan hallitsijan kuvaan: "Ei siirry valtikka pois Juudalta... Hänen heimostaan on tuleva se, jolla on valta... Hän pesee viinissä vaatteensa... (1. Moos. 49:10-11). Uudessa testamentissa viini tarkoittaa Jeesuksen verta, joka vuodatetaan meidän syntiemme anteeksisaamiseksi.

4. JEESUS RUOSKA KÄDESSÄ Joh. 2:13-22

Aluksi: Temppeleli oli juutalaisille kaikkein tärkein paikka maan päällä, tärkeämpi kuin koti ja kontu. Kuningas Salomo rakensi ensimmäisen temppelein, Esra toisen. Jeesuksen ajan temppeleli oli kuningas Herodes Suuren pystyttämä upea rakennus. Se tuhottiin vain 30-40 vuotta Jeesuksen ristiinnaulitsemisen jälkeen.

- Lue jakeet 14-16. Mikä sinua hämmästyttää eniten Jeesuksen käytöksessä?
  - Ruoskan punominen narunpätäkistä kestää jonkin aikaa; miltä luulet Jeesuksen näyttäneen silloin kun hän sitä teki (15)?
  - Kuvittele, millaisia ääniä temppeleissä kuului niinä hetkinä, joita kuvataan jakeessa 15?
- Miksi kukaan ei estänyt Jeesusta hänen kaadellensa pöytiä ja heilutellessaan ruoskaa?
  - Mistä nimenomaisesta asiasta Jeesus oli vihainen?
- Onko mielestäsi mahdollista, että Jumalan temppeleistä/kirkosta voisi tulla markkinapaikka myös meidän aikanamme? Perustele vastauksesi.
  - Uhreja uhrattiin temppeleissä sitä varten, että saataisiin synnit anteeksi. Miten uhrilaitos oli ehkä vääristynyt, niin ettei se enää vastannut tarkoitustaan?
- Miksi Raamatun Jumala vihaa seremonioita, jotka tehdään vain muodon vuoksi?
  - Mieti omaa jumalanpalvelustasi - minkä verran se tapahtuu vain muodon vuoksi?
  - Mistä asioista Jeesuksen pitäisi puhdistaa tänään sinun sydämesi temppeleli? (Voit vastata myös hiljaa.)
- Mikä ero on Jeesuksen vihan ja meidän vihamme välillä (16-17)?
- Jeesus vertaa tässä tekstissä temppeleirakennusta omaan ruumiiseensa (19-21). Miksi Jumalan piti pystyttää vielä yksi temppeleli entisten lisäksi? (Mitkä temppelelin tehtävistä Jeesus täytti omissa ruumiissaan ristillä?)
- Miettikää eri syitä, miksi Jumala antoi roomalaisten hävittää Jerusalemin temppelelin 30-40 vuotta Jeesuksen ristiinnaulitsemisen jälkeen? (Miksi Jerusalemissa ei enää tarvita temppeleliä?)
- Jeesuksen ruumiin temppeleli tarkoittaa paitsi ristiä, syntien sovituksen paikkaa, myös kristillistä seurakuntaa (1. Kor. 12:27). Tarvitsevatko meidän seurakuntamme mielestäsi samanlaista puhdistusta, minkä Jeesus Jerusalemin temppeleissä suoritti? Perustele vastauksesi.
  - Millaisissa tilanteissa kirkon/hengellisen yhteisön johtajan on heilutettava ruoskaa?

Ilosanoma: Jeesus on tullut myös sinulle syntiesi sovituksen paikaksi, temppeleiksi. Eikä ainoastaan temppeleiksi, vaan myös uhriksi: Jumalan karitsaksi, joka ottaa pois maailman synnin.

5. FARISEUS JA VASKIKÄÄRME Joh. 3:1-16

Aluksi: Vaikka Nikodemos on niin sanoaksemme uskonnon asiantuntija, hän ei ole päässyt sisälle Jumalan näkymättömään valtakuntaan. Vähän merkilliseltä tuntuu se, että hän tulee keskustelemaan itseään nuoremman, vähemmän kouluja käyneen ja yhteiskunnallisesti alemmassa asemassa olevan Jeesuksen kanssa. Nikodemos kuuluu suureen neuvostoon; hän on siis jonkinlainen kansanedustaja.

1. • Mitkä ovat tekstimme antamien vihjeiden mukaan Nikodemoksen luonteen hyvät ja huonot puolet? (Mitä hänestä osoittaa se, ettei hän tullut Jeesuksen luo päivällä, vaan yöllä?)
  - Mitä asiaa luulet Nikodemoksen tulleen varsinaisesti Jeesukselta kysymään?
2. • Miksi Nikodemoksella ei ole pelastusvarmuutta, vaikka hän oli uskonut Jumalaan koko ikänsä?
  - Mistä syystä pelastusvarmuus saattaa puuttua meiltä itse kultakin?
3. • Seuraavaksi tutkimme, mitä Jeesus tarkoittaa uudestisyntymisellä. Mikä muuttuu, kun ihminen syntyy uudesti ylhäältä (3-8)?
  - Mitä tarkoittaa se, että uudestisyntyminen tapahtuu "vedestä ja Hengestä" (5)?
4. • Nikodemos esittää Jeesukselle kysymyksen: "Kuinka uudestisyntyminen voi tapahtua?" (9). Selitä omin sanoin, mitä Jeesus hänelle tähän kysymykseen vastaa (10-16)?
5. • Selittäessään uudestisyntymistä Jeesus ottaa esimerkin Israelin autiomaavaelluksen ajalta. Silloin Jumala lähetti myrkkykäärmeitä leiriin rangaistakseen kansansa syntejä. Myöhemmin Jumala kuitenkin antoi parannuskeinon käärmeen myrkyä vastaan: joka katsoi tangon päähän nostettua vaskikäärmettä, se jäi eloon (4. Moos. 21:4-9). Mitä yhteistä tuolla tapauksella on Jeesuksen ristinkuoleman kanssa - miettikää mahdollisimman monta yhtymäkohtaa (13-16).
6. • Mitä ne ihmiset uskoivat, jotka suostuivat katsomaan vaskikäärmeeseen?
  - Raamattu kertoo, että tuona päivänä kuoli paljon ihmisiä. Miksi kaikki eivät uskoneet Jumalan antamaan parannuskeinoon?
  - Mitä tällä VT:n tapahtumalla on tekemistä uudestisyntymisen kanssa?
7. • Käärme on Raamatussa yleensä aina Saatanan, Jumalan vastustajan, vertauskuva. Miksi luulette Jeesuksen tässä tapauksessa rinnastaneen itsensä juuri käärmeeseen?
8. • Mitä jae 16 opettaa meille uudestisyntymisestä?
9. • (Jos on aikaa:) Millaisia uudestisyntymiseen liittyviä väärinkäsityksiä teillä on ollut aikaisemmin? Keskustelkaa niistä tämän tekstin valossa.

Ilosanoma: Jumala on rakastanut juuri sinua niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, ettet sinäkään, joka häneen tahdot uskoa, joutuisi kadotukseen, vaan saisit iankaikkisen elämän.

6. ELÄVÄ VESI Joh. 4:5-19

Aluksi: Tekstimme nainen oli samarialainen; hän kuului siis juutalaisten halveksimaan sekakansaan. Jos nainen oli tässä vaiheessa kolmikymppinen, se tarkoittaa, että hän oli vaihtanut miestä keskimäärin joka toinen vuosi.

- Miksi luulette naisen menneen kaivolle keskipäivän aikaan eikä illansuussa, kuten muilla Sykarin naisilla oli tapana tehdä? (Miltä naisesta ehkä tuntui mennä kaivolle joka päivä yksin?)
  - Kenen kanssa tämä nainen voi seurustella?
  - Millaisia toiveita ja pelkoja naisella oli ehkä tulevaisuutensa suhteen?
- Kumpi on mielestäsi vaikeampaa: hylätä viisi kumppania peräjälkeen, vai tulla itse viiteen kertaan hylätyksi? Perustele vastauksesi.
  - Miltä luulette tuntuneen aloittaa avosuhte kuudetta kertaa, ja vielä naimisissa olevan miehen kanssa?
  - Millä tavalla nainen voi yrittää puolustella sitä tosiasiaa, että hän oli vienyt joiltakuilta kylän lapsilta isän?
- Mitä nainen nyt ehkä ajatteli itsestään/miehistä/rakkaudesta?
- Juutalaiset miehet eivät ehdottomasti keskustelleet naisten kanssa kahden kesken. Miksi Jeesus ei pelännyt arvostelua eikä juoruja?
  - Miksi Jeesus aloitti keskustelun samarialaisen naisen kanssa pyytämällä häneltä palvelusta (7)?
- Miten nainen ymmärsi Jeesuksen sanat jakeessa 10?
  - Mitä tämä nainen janoi yli kaiken?
  - Mitä sinä eniten janoat elämässäsi? (Voit vastata myös hiljaa mielessäsi.)
- Lue jae 14 Jeesuksen juuri sinulle tarkoittamina sanoina. Mitä nämä sanat merkitsevät nykyisessä elämäntilanteessasi?
  - Millainen on ihminen, jonka sisältä kumpuaa ikuisen elämän vettä?
- Miksi Jeesus vastaa naisen pyyntöön sanomalla: "Mene hakemaan miehesikin tänne" (15-16)?
  - Mitä olisi tapahtunut, jos jakeiden 16 ja 17 sananvaihtoa ei olisi ollut, vaan Jeesus olisi suoraa päätä sanonut jakeen 18 sanat?
  - Miksi Jeesus tahtoo osoittaa meillekin meidän syntimme ennen kuin antaa meille ikuisen elämän vettä?
- Mitä luulette naisen ajatelleen, kun hän tajusi Jeesuksen tietävän koko hänen entisen elämänsä?
  - Miten naiselle selvisi, ettei Jeesus halveksikaan häntä, vaan päinvastoin rakastaa?
- Keskustelun jatkuessa Jeesus ilmoitti samarialaiselle naiselle olevansa Messias - asia, jonka hän vielä pitkään salasi muilta. Miksi arvelette hänen sen tehneen (25-26)?
- Katso jakeita 29-30. Mitä käytännön seurauksia naisen elämään tuli siitä, että hän sai Jeesukselta elävää vettä? (Miten naisen suhde synteihinsä muuttui? Entä kyläyhteisöön?)
  - Mistä janosta Jeesus vapautti naisen, mistä ei?

Ilosanoma: Jeesus huusi ristiltä: "Minun on jano!" (19:28). Hän, elävän veden lähteen omistaja, joutui kestämään hirvittävää ruumiin ja sielun janoa. Tämä hinta Jeesuksen piti maksaa elävästä vedestä, jota hän tänäänkin meille tarjoaa.

7. MERKIT, IHMEET JA USKO Joh. 4:46-54

Aluksi: Kuningas, jonka virkamies tekstissämme esiintyy, on se Herodes Antipas, joka oli pidättänyt Johannes Kastajan ja tappanut hänet. (Betlehemin lastenmurhaan syyllistynyt Herodes oli tekstimme Herodeksen isoisä.) Herodekset olivat vain puoliksi juutalaisia ja erittäin epäsuosittuja kansan silmissä. Kapernaumista Kaanaan on 38 km:n matka.

- Mitä hyvää, mitä huonoa sisältyi tämän Herodeksen virkamiehen elämään ennen kuin hänen poikansa sairastui?
- Miksi virkamies ei lähettänyt palvelijaansa Jeesuksen luo, vaan meni itse?
• Muistuta mieleesi jokin paikkakunta, joka on noin 40 km päässä sieltä, missä nyt olet. Mitä luulet isän miettineen kävellessään tuota pitkää matkaa Kaanaan?
- Miksi tämän miehen oli erityisen vaikea pyytää Jeesukselta palvelusta?
• Mieti jotain kertaa, kun Jeesuksen lähestyminen oli sinulle vaikeata - mistä se johtui?
- Miten Jeesuksen sanat jakeessa 48 kuuluvat kertomuksen yhteyteen?
• Mitä pahaa siinä on, että joku tavoittelee ihmettä ja merkkiä voidakseen uskoa?
• Voidaanko Jeesuksen sanat jakeessa 48 mielestäsi soveltaa tekstimme isään? Perustele vastauksesi.
- Miksi Jeesus ei lähtenyt isän mukana Kapernaumiin, vaikka tämä häneltä sitä pyysi (47,50)?
• Miten isän usko muuttui Jeesuksen tapaamisen myötä (50b)?
- Miksi meidän ihmisten on niin vaikea uskoa pelkkään Jumalan sanaan jo ennen kuin koemme hänen apunsa?
• Mikä on se Jeesuksen lupaus, jossa sinun pitäisi tällä hetkellä kiinni riippua?
- Miksi parantumisen hetki on kirjoitettu Raamattuun (52)?
• Mitä isälle olisi merkinnyt se, jos poika olisi parantunut ihan eri aikaan kuin milloin Jeesus antoi lupauksensa?
- Mitä on "usko" sanan merkitys tämän kertomuksen mukaan?
• Vertaa isän uskoa omaan uskoosi.
- Mitä tämä kertomus opettaa meille Jeesuksen sanasta?
• Mikä ero on sillä, että joku kärsii ilman Jumalan sanaa, tai että hän kärsii Jumalan sanassa kiinni riippuen?
- Miksi Jeesus ei käyttänyt voimallista sanaansa silloin, kun hän itse oli kuolemaisillaan?

Ilosanoma: Jeesuksen sanassa on voima siksi, että siitä on maksettu kallis hinta. Kuninkaan virkamiehen poika sai elää. Sen sijaan Jumalan Pojan piti kuolla.

8. KAIKKIEN HYLKÄÄMÄ Joh. 5:1-18

Aluksi: Tekstimme kuvaa Jeesuksen ensimmäistä sapatti-riitaa juutalaisten kanssa. Sapatti oli juutalaisten pyhä lepopäivä. Messias ei tulisi kansansa keskuuteen ennen kuin kansa pitäisi kunnolla edes yhden sapatin, niin he uskoivat. Arkeologisissa kaivauksissa on Jerusalemissa löydetty Betesdan lammikko pylväskäytävineen. (Jae 4 jätetään huomioonottamatta, koska se puuttuu vanhimmista käsikirjoituksista.)

- Kuvittele sairaan miehen jokapäiväistä elämää Betesdan pylväskäytävässä 38 vuoden aikana?
  - Kreikan sana *astheneia* jakeessa 5 voi tarkoittaa sairautta, mutta useimmiten se tarkoittaa heikkoutta. Miettikää eri vaihtoehtoja, mikä tätä miestä oikein vaivasi.
  - Miten sairauden ensimmäiset kymmenen vuotta erosivat ehkä viimeisistä kymmenestä vuodesta?
- Miksi omaiset eivät pitäneet tästä miehestä huolta (7)? (Mikä oli ehkä miehen omaa syytä, mikä sukulaisten syytä?)
  - Millaisen vaikutelman saatte tämän miehen luonteesta; katsokaa hänen sanojaan jakeessa 7?
- Miettikää, millaiset olivat parantumista odottavien sairaiden keskinäiset suhteet?
  - Miksi muut eivät antaneet tämän kaikkein kauimmin kärsineen miesparan mennä edellään kuohuvaan veteen?
- Mihin tekstimme mies oikeastaan uskoi? (Miltä hän odotti apua?)
  - Millaisiin merkittäviin parannuskeinoihin ihmiset nykyään turvautuvat?
  - Mikä oli miehen synty, johon Jeesus viittasi jakeessa 14?
- Miksi luulette Jeesuksen menneen puhuttelemaan juuri tätä miestä, ei jotakuta muuta kärsivää?
  - Miksi Jeesus kysyi mieheltä itsestään selvää asiaa (6)?
  - Miksi mies ei vastannut selvästi Jeesuksen kysymykseen (7)?
  - Mitä vastaisit Jeesukselle, jos hän kysyisi sinulta, tahdotko tämänhetkisen ongelmasi ratkeavan?
- Mikä Jeesuksen mielestä on pahempaa kuin 38 pitkää vuotta kestävä kärsimys(14)?
  - Mikä on Jeesuksen mielestä sinun kohdallasi pahempi vaihtoehto kuin nykyinen kärsimyksesi?
- Mitä luulet miehen menneen tekemään temppeliin parannuttuaan (14)?
  - Milloin mies alkoi uskoa Jeesukseen (jos alkoi)?
- Miksi parantunut mies teki sen mitä jae 15 kertoo - miettikää eri vaihtoehtoja?
  - Jeesus tiesi edeltäkäsin, miten asia päättyisi - miksi hän siis paransi miehen?

Ilosanoma: Loppujen lopuksi Jeesus joutui kokemaan saman kohtalon kuin tekstimme mies: hän tuli kaikkien hylkäämäksi. Jeesukselle tapahtui itse asiassa vielä pahempaa kuin tälle miehelle - hän joutui Jumalankin hylkäämäksi. Siksi Jeesus voi nyt sanoa sille, joka tuntee jääneensä ihan yksin: "On sinulla yksi, joka sinusta välittää. On sinulla minut."

9. ELÄMÄN LEIPÄ Joh. 6:1-15

Aluksi: "Se profeetta" jakeessa 14 tarkoittaa Mooseksen ennustamaa profeettaa, jonka piti olla Mooseksen itsensä kaltainen (5. Moos. 18:15,18). Koska Mooseksen aikaan oli syöty mannaa erämaassa, piti uuden profeetan myös pystyä samaan. Viisi sämpylää ja kaksi kalaa muodostivat yhden ihmisen lounaan.

- Mikä oli Jeesuksen kansansuosion salaisuus (2)?
  - Miksi Jeesuksen kansansuosio ei kestänyt pitkää aikaa?
  - Mitä ihmiset yleensä tekevät, kun heidän suosionsa alkaa haihtua?
- Miksi Jeesus koetteli opetuslasten uskoa yhä uudestaan (5-6)?
  - Viisastuivatko opetuslapset mielestäsi, kun heidän uskoaan koeteltiin?
  - Miten Jeesus on koetellut sinun uskoasi taloudellisissa kysymyksissä? (Voit vastata myös hiljaa mielessäsi.)
- 200 denaria vastasi tuohon aikaan 2/3 miehen vuosipalkasta. Monelleko hengelle kahdeksan kuukauden palkalla voitaisiin tarjota yksi ateria tämän päivän Suomessa (7)?
- Mitä pieni poika ehkä ajatteli mennessään tarjoamaan eväitään yhdelle opetuslapsista (9)?
  - Uskoiko Andreas ihmeeseen kertoessaan Jeesukselle pojan eväistä? Mistä päättelet, että uskoi/ei uskonut?
- Jotkut teologit väittävät, että leipä lisääntyi 5000-kertaiseksi, koska ihmiset jakoivat omat evänsä naapurinsa kanssa. Mikä tekstissämme osoittaa, että tuo tulkinta on väärä?
  - Miksi juuri tämä ihme on niin tärkeä, että kaikki evankelistat tahtoivat ottaa sen mukaan evankeliumiinsa?
- Millaista hallitsijaa ihmiset ovat kautta aikojen itselleen halunneet (15)?
  - Miksi Jeesus ei tahtonut, että hänestä tehtäisiin juutalaisten kuningas tässä vaiheessa, vaikka hänellä Daavidin poikana itse asiassa olisi ollut siihen oikeus?
- Mitä "suuret massat" kaikkein eniten toivovat Jeesukselta meidän ajanamme?
  - Mitä sinä itse toivot Jeesukselta tänään kaikkein eniten?
  - Mistä asioista Jeesuksen ruokkimisihme puhuu sinulle henkilökohtaisesti tänään?
- Miksi ihmiset vaativat Jeesukselta merkkiä vielä tämän ihmeteen jälkeenkin (30)?
- Mitä Jeesus tarkoitti sanoessaan tämän ihmeen jälkeen olevansa elämän leipä (35)?

Ilosanoma: Lukekaa jakeet 48-51. Ruokkimisihme puhuu Jeesuksesta itsestään - siitä miten hänestä tuli elämän leipä. Jeesuksen piti kuolla, jotta me voisimme syödä elämän leipää eli ehtoollisleipää ja elää iankaikkisesti.

10. SALATTU MESSIAS Joh. 7:40-52

Aluksi: Jakeessa 40 esiintyvä profeetta viittaa jälleen uuteen Moosekseen, jonka ilmestymistä juutalaiset olivat odottaneet jo toistatuhatta vuotta (5. Moos. 18:15,18).

1. • Mitkä eri ihmisryhmät tekstissämme esiintyvät?
  - Millä eri tavoilla tekstimme ihmiset suhtautuvat Jeesukseen?
2. • Mistä Jeesuksen aikalaisten olisi pitänyt tajuta, että hän on Messias?
  - Miksi Jeesus ei julistanut kaikelle kansalle: "Vaikka tulenkin Galileasta, olen syntynyt Betlehemissä, ja olen Daavidin jälkeläinen" (41-42)?
3. • Onko ihmisten meidän päivinäimme mielestäsi helpompaa uskoa siihen, että Jeesus on Messias, kuin ajanlaskumme alun juutalaisten? Perustele vastauksesi.
4. • Miksi Jeesuksen messiaanisuuden piti olla salattu? (Mitä olisi tapahtunut, jos Jeesus olisi ollut niin helposti tunnistettavissa, että kaikki olisivat heti tienneet hänen olevan Messiaan?)
5. • Miksi meidän on niin vaikea vastustaa sakin painostusta (45-48)?
6. • Mitä jae 49 osoittaa fariseusten ajattelutavasta?
7. • Mitä fariseukset olivat ehkä ajatelleet tehdä siinä suuren neuvoston kokouksessa, mistä jakeet 45-52 kertovat?
  - Miksi Jeesuksen sanat tekivät pidättäjiin suuremman vaikutuksen kuin hänen ihmetekonsa (46)?
8. • Mitä olisi tapahtunut, jos Nikodemos olisi pitänyt suunsa kiinni (50-51)?
  - Nikodemos oli aikaisemmin käynyt Jeesuksen luona keskellä yötä "sakin painostusta" peläten. Mistä hän sai nyt rohkeuden sanoa sen, mitä hän sanoi?
  - Pystytkö sinä sanomaan oman vakaumuksesi ääneen silloinkin, kun kaikki muut ovat eri mieltä?
9. • Menivätkö Nikodemoksen sanat mielestänne perille vai eivätkö menneet? Jos menivät, niin mitä ne saivat aikaan?
  - Luuletteko, että Nikodemus katui sitä, mitä oli tullut sanoneeksi, kuullessaan jakeeseen 52 sisältyvän kritiikin? Perustelkaa vastauksenne.
10. • (Jos on aikaa): Mikä on yhden ihmisen vastuu tilanteessa, jossa enemmistö on tekemäisillään väärän päätöksen?
  - Miksi Jumala ei ilmoittanut selvästi ja yksiselitteisesti kaiken kansan edessä, että Jeesus on Messias?

11. JEESUS TUOMARINA Joh. 8:1-11

Aluksi: Mooseksen lain mukaan piti sekä nainen että mies kivittää kuoliaaksi, jos he olivat syyllistyneet aviorikokseen (3. Moos. 20:10). Roomalaiset olivat kuitenkin pidättäneet itselleen oikeuden kuolemanrangaistuksen langettamiseen ja toimeenpanoon miehitetyssä Israelissa.

- Mikä saa ihmisen rikkomään avioliittonsa - miettikää eri syitä?
  - Millaista onnea ja tuskaa "uusi rakkaus" ehkä toi tämän naisen elämään?
- Mikä on ehkä pahinta siinä tilanteessa, kun joku jää kiinni itse teosta aviorikosta suorittamasta?
  - Mitä nainen ajatteli rakastajastaan sen jälkeen kun tämä oli paennut paikalta?
  - Mikä tässä tilanteessa ehkä tuntui pahimmalta tuosta miehestä, joka varmaan hänkin oli naimisissa?
- Sinä aamuna joutuivat vaikeaan tilanteeseen myös monet muut asianosaiset. Miettikää, miltä aviorikoksen paljastuminen ja uhkaava kivityskuolema tuntuivat kivitettävän naisen aviomiehestä - hänen lapsistaan - hänen vanhemmistaan, jos he olivat vielä elossa? Entä hänen rakastajansa vaimosta ja lapsista?
  - Mitä tällainen tilanne vaikuttaa asianosaisten lasten sielunelämään?
- Mitä nainen ehkä ajatteli Jeesuksesta siinä vaiheessa, kun häntä raahattiin tämän eteen (3-5)?
  - Mitä nainen ehkä ajatteli syrjähyppystään tuolla hetkellä?
- Miksi juutalaiset raahasivat naisen Jeesuksen eteen, vaikka tiesivät varsin hyvin, että kuolemanrangaistuksesta päättivät vain roomalaiset?
  - Miksi Jeesus ei sanonut: "Kenelläkään teistä ei ole oikeutta heittää tätä naista kivellä", vaan sen sijaan lausui jakeen 7b sanat?
- Miksi luulette syyttäjien lähteneen paikalta nimenomaan jakeen 9 kuvaamassa järjestyksessä?
  - Miksi Jeesus ei tahtonut katsoa, miten hänen sanansa tehosivat kuulijoihin, vaan kumartui sen sijaan kirjoittamaan jotain maahan?
- Miksi Jeesuksella, ja ainoastaan hänellä, olisi ollut oikeus tuomita tämä nainen kuolemaan?
  - Miksi Jeesus ei tässä asiassa toiminut Mooseksen lain säädösten mukaisesti?
  - Mitä tapahtui rangaistukselle, joka tämän naisen olisi pitänyt kärsiä tuhottuaan niin monen ihmisen onnen?
- Miksi nainen ei karannut paikalta silloin, kun Jeesus kirjoitti jotain maahan uudemman kerran, vaikka hänellä olisi ollut siihen mahdollisuus (8-9)?
  - Milloin nainen alkoi uskoa syntien anteeksiantamukseen?
- Miksi Jeesus tahtoi sanoa naiselle myös jakeen 11 sanat?
  - Jeesus sanoo sinulle tänään jakeen 11 sanat. Mitä ne sinulle nykyisessä elämäntilanteessasi merkitsevät?

Ilosanoma: Meille ei kerrota, mitä Jeesus kirjoitti hiekkaan. Ehkä hän toimi tuomarin ominaisuudessa ja kirjoitti ensin ylös lain aviorikoksesta langettaman kuolemanrangaistuksen - lisäten toisella kertaa sanat: "Minä otan sen kärsiäkseni hänen sijastaan."

12. MAAILMAN VALO Joh. 9:1-7; 18-23 ja 35-43

Aluksi: Tuskin mitään toista Jeesuksen ihmettä ihmeteltiin yhtä paljon kuin sokeana syntyneen parantamista (9:32; 10:21; 11:37). Sokeana syntyneen ihmisen silmämunat ovatkin yleensä surkastuneet; muut aistit - varsinkin kuulo - sen sijaan toimivat erittäin hyvin.

1. Jakeet 1-7

- Millaiseksi vanhempien elämä muuttuu, kun heille syntyy vammaisen lapsi?
- Millaisen vaikutelman saat tämän miehen vanhemmista; miten he olivat selvinnet vammaisen lapsen syntymästä?
- Kuvitelkaa, millainen oli tämän sokean kerjäläisen arkipäivä.
- Mitä luulette tämän miehen ajatelleen Jumalan rakkaudesta?
- Monta kertaa tekstimme mies oli kuullut ohikulkevien ihmisten kommentoivan vammaansa. Luuletteko, että joku voi ajan mittaan tottua sellaisiin huomautuksiin kuin opetuslapset tässä esittävät (2)?
- Miksi me ihmiset aina pyrimme tekemään kohtaamamme kärsimyksen jonkun syyksi?
- Millaisissa tilanteissa sinusta on tuntunut, että omasi ja läheistesi kärsimykset ovat jonkun syytä?
- Mitä kerjäläinen ehkä ajatteli kuullessaan Jeesuksen vastauksen opetuslasten kysymykseen (3-5)?
- Millä tavalla Jumalan tekojen pitäisi mielestäsi tulla julki sinun elämässäsi (3)?
- Mitä osoittaa se, ettei mies protestoinut, kun tuntematon muukalainen tuli voitelemaan tahnaa hänen silmiinsä (6)?
- Miksi Jeesus ei parantanut sokeaa siltä istumalta, vaan lähetti hänet etsimään hapuillen tietä Siloan altaalle?

2. Jakeet 18-23. Vanhempien reaktio. Huomatkaa, että synagogasta erottaminen tarkoitti koko yhteisöstä erottamista. Esimerkiksi häitä ja hautajaisia ei voitu järjestää muualla kuin synagogassa.

- Miten vanhemmat ehkä olisivat reagoineet, jos olisivat kuulleet opetuslasten kommentin (2)?
- Miksi vanhemmat eivät iloitse sen kummemmin poikansa parantumisesta?
- Miksi parantunut mies ei näytä pelkäävän synagogasta erottamista, toisin kuin vanhempansa (22)?
- Miten sinä ehkä olisit toiminut näiden vanhempien asemassa?

3. Jakeet 35-43 kertovat parantuneen miehen ja Jeesuksen toisesta kohtaamisesta.

- Miksi Jeesus tahtoi keskustella parantuneen miehen kanssa vielä kerran?
- Miksi Jeesus ei kysynyt mieheltä: "Uskotko minuun?" vaan: "Uskotko Ihmisen Poikaan" (35)?
- Jeesus esittää sinulle tänään saman kysymyksen. Mitä sinä hänelle vastaat?
- Mitä se merkitsee, että Jeesus on maailman valo (5)? Mitä jae 39 tarkoittaa?
- Miksi Jeesuksen piti kokea helvetin pimeys ristinpuulla, vaikka hän on maailman valo?

Ilosanoma: Oma kärsimyksesi ja rakkaittesi kärsimys on annettu teille siksi, että Jumalan teot tulisivat teissä julki. Jeesus tietää teidän tilanteenne ja sanoo juuri sinulle henkilökohtaisesti jakeen 3 sanat.

13. HYVÄ PAIMEN Joh. 10:1-16

1. Jakeet 1-6

Tässä vaiheessa Jeesus ei vielä paljasta, että hän puhuu itsestään. Siksi raamattupiirin keskustelun pitää toistaiseksi liikkua vain konkreettisen paimenen ja lampaan tasolla. Mitä ominaisuuksia lampaalla on näiden kuuden jakeen mukaan?

- Mikä on tunnusmerkillistä paimenelle näiden jakeiden mukaan?
- Miksi lammas ei selviä ilman paimenta?
- Miksi paimenta ei voi helposti vaihtaa toiseen?
- Mikä on paimenen ja varkaan ero?
- Mikä tehtävä ovenvartijalla on lampaan elämässä?

2. Jakeet 7-10: Varkaita, ryöväreitä ja ovia.

- Mitä tarkoittaa, että Jeesus on ovi/portti? (Minne hän on portti?)
- Keitä Jeesus tarkoittaa jakeella kahdeksan?
- Miksi joku tahtoo tulla kristittyjen laumaan aidan yli, ei Jeesus-portin kautta? (Ks. myös jae 1.)
- Mitä tarkoittaa, että kristillisen kirkon sisäpuolella on ihmisiä, jotka tahtovat "varastaa, tappaa ja tuhota"?
- Pitääkö sinun kohdallasi paikkansa se, että Jeesus on tullut antamaan sinulle elämän ja yltäkylläisyyden (10)?

3. Jakeet 11-13: Vasta nyt Jeesus paljastaa olevansa se Hyvä Paimen, josta myös monet VT:n profeetat kirjoittivat (esim. Hes. 34 ja Psalmi 23).

- Mitkä ovat paimenen ja palkkapaimenen erot? (Miksi palkkapaimen on yleensä ryhtynyt paimeneksi?)
- Ketä Jeesus tarkoittaa palkkapaimenella?
- Etsi mahdollisimman monta asiaa, jotka osoittavat Jeesuksen olevan se hyvä paimen.
- Mitä ajattelisit, jos lapsesi uhraisi henkensä koiransa tähden?
- Kumpi on mielestäsi enemmän järkeenkäypää: sekö että ihminen kuolee eläimen tähden vai se, että Jumala kuolee ihmisen tähden?
- Miksi Jeesus suostui kuolemaan sinun tähtesi?
- Anna jokin esimerkki "sudesta" kristittyjen keskuudessa?
- Millä tavalla paimenten pitäisi meidän päivinämme taistella kristittyjen yhteisöön hyökkäviä susia vastaan?

4. Jakeet 14-16

Miten Hyvä Paimen tunnetaan?

- Miten lammas ja paimen oppivat tuntemaan toisensa? (Miten Jeesus oppii tuntemaan meidät, ja miten me opimme tuntemaan Jeesuksen?)
- Mitä tämä teksti opettaa Jeesuksen sanoista (3,4,5,8,16)?
- Miten voimme oppia erottamaan Jeesuksen äänen muista äänistä?
- Mikä on yhteistä kaikille maailman kristityille (16)?
- Miksi Hyvästä Paimenesta ei voi puhua puhumatta samalla myös hänen kuolemastaan?

Ilosanoma: Vetäjä lukee 2. Moos. 12:7,13. Tämä teksti puhuu sekä lampaasta että ovesta, ja kertoo meille, miten Jeesuksesta itsestään tuli ovi.

14. YLÖSNOUSEMUS JA ELÄMÄ Joh. 11:1-5 ja 32-46

Aluksi: Kun Jeesus sai sanoman Lasaruksen sisarilta, hän oli päivän kävelymatkan päässä Betaniasta. Jakeet 1-5

1.
  - Miten nämä kolme sisarusta voivat tietää, että Jeesus rakasti heitä (3 ja 5)?
  - Mistä sinä voit tietää, että Jeesus rakastaa sinua ja perhettäsi?
2.
  - Miksi Jeesus ei lähtenyt heti parantamaan Lasarusta?
  - Mitä Jeesus tarkoitti jakeen 4 sanoilla?
  - Voiko Jeesus mielestäsi sanoa jakeen 4 sanat myös sinun kärsimyksestäsi? Jakeet 25-26
3.
  - Mitä nämä jakeet tarkoittavat?
  - Miksi Jeesukseen uskovan ei tarvitse pelätä kuolemaakaan? Jakeet 32-46
4.
  - Mitä Maria tunsi Jeesusta kohtaan sanoessaan jakeen 32 sanat - keskustelkaa eri vaihtoehtoista.
5.
  - Mikä tarkalleen sanottuna oli Jeesuksen syvän liikutuksen syy (33)?
6.
  - Mitä Marialle ehkä merkitsi se, että Jeesus itki hänen kanssaan (35)?
  - Mitä sinulle merkitsee se tosiasia, että Jeesus on - ehkä tietämättäsi - itkenyt yhdessä sinun kanssasi eroa rakkaasta ihmisestä tai jotain muuta suurta suruasi?
7.
  - Mitä tarkoitusta varten Martta arveli Jeesuksen tahtovan avata haudan (38-39)?
  - Uskoiko Martta, että Jeesus herättäisi hänen veljensä kuolleista vai eikö uskonut? Perustele vastauksesi.
  - Mitä Jeesus tarkoitti sanoillaan jakeessa 40?
8.
  - Mitä nimenomaista asiaa Jeesus pyysi rukouksessaan jakeissa 41-42?
  - Miltä luulet paikalla olijoista tuntuneen, kun he näkivät Lasaruksen tulevan ulos haudasta (43-44)?
9.
  - Miten Martan ja Marian usko muuttui Lasaruksen haudalla?
  - Millainen vaikutus Jeesuksen ihmeellä oli paikalla oleviin juutalaisiin (45-46)?
  - Mistä johtuu, että jotkut voivat pysyä epäuskossaan, vaikka näkisivät tällaisenkin ihmeen?
10.
  - Miltä Lasaruksesta ehkä tuntui palata takaisin elämään?
  - Miksi Jeesus herätti Lasaruksen, vaikka tiesi varsin hyvin, mikä hinta hänen itsensä siitä teosta piti myöhemmin maksaa (53)?

Ilosanoma: Jeesus herätti kuolleen, joka oikeastaan oli vain saanut palkkansa (sillä kuolemahan on synnin palkka). Sitten Jeesus itse maksoi hänen syntiensä palkan omalla kuolemallaan. Siksi Jeesus voi nyt olla ylösnousemus ja elämä sinulle, minulle ja meidän rakkaillemme.

15. VEHNÄNJYVÄN KUOLEMA Joh. 12:23-33

Aluksi: Oli Jeesuksen viimeinen ilta. Vapahtaja tiesi tulevansa tapetuksi seuraavana päivänä. Tässä tekstissä Jeesus paljastaa jotain siitä taistelusta, joka hänen sydämessään riehui ennen hänen kauheata kuolemaansa.

- Miksi kreikkalaiset eivät tulleet suoraa päätä Jeesuksen luo (20-21)?
  - Miksi Filippus ei esittänyt pyyntöään suoraan Jeesukselle (22)?
- Mitä tarkoittaa käytännössä elämänsä rakastaminen (25)?
  - Mitä tarkoittaa käytännössä "elämänsä vihaaminen" (25)? ("Panna elämänsä alttiiksi" kuuluu alkukielellä "vihata elämäänsä".)
  - Miksi me ihmiset emme voi tulla onnellisiksi, jos asetamme elämämme päämääräksi onnelliseksi tulemisen?
  - Mitä jae 26 tarkoitti opetuslasten elämään sovellettuna?
  - Miten voisit tänä päivänä toteuttaa jaetta 26 omassa elämässäsi?
- Millaista taistelua Jeesus kävi sydämessään tällä hetkellä(27-28)? (Minkä kahden vaihtoehdon väliltä Jeesus joutui tekemään valintansa?)
  - Jeesus oli päättänyt kuolla ihmiskunnan syntien tähden jo ennen maailmaan tulemistaan. Miksi asia kuitenkin häntä yhä järkytti?
  - Mikä sai Jeesuksen valitsemaan vehnänjyvän kuolemisen tien?
- Jos saisit valita, kumman valitsisit itsellesi: onnellisen elämän, josta ei ole kenellekään toiselle mitään hyötyä, vai kärsimyksen täyttämän elämän, joka tuottaa paljon siunausta muille?
Perustele vastauksesi.
- Voitko sinä sanoa oman kärsimyksesi kohdalla kuten Jeesus sanoi omansa: "Juuri tähän (kärsimykseen) on elämäni tähdännyt" (27)? Miksi voit, miksi et voi?
- Minkä asian Jeesus oli asettanut elämänsä tärkeimmäksi päämääräksi (28-29)?
  - Miksi Isän Jumalan nimi tuli kirkastetuksi nimenomaan hänen Poikansa kuolemassa?
- Mitä jakeet 31-32 tarkoittavat?
- Mikä oli Jeesuksen vastaus Filippuksen ja Andreaan pyyntöön (23-33)?

Ilosanoma: Jeesus luopui elämästään rakkaudesta meihin - eikö meidän sitten pitäisi luopua omasta elämästämme rakkaudesta häneen!

16. HERRA TEKEE ORJAN TYÖN Joh. 13:1-17

Aluksi: Jeesus oli vuokrannut huoneen, jonne opetuslapset valmistivat pääsiäisaterian. Vettä, vati ja pyyhe oli varattu, mutta paikalla ei ollut palvelijaa, joka olisi pessyt ruokailijoiden jalat ennen ateriaa. Ruokailu tapahtui puolittaisessa makuuasennossa, joten pesemättömät jalat voivat vähentää naapurin ruokahalua.

- Jeesus tiesi kuolevansa seuraavana päivänä. Mitä sinä tekisit tänään, jos tietäisit kuolevasi huomenna?
  - Miten jae 3 kuuluu tämän tapauksen yhteyteen?
- Miksi kukaan opetuslapsista ei tahtonut tehdä orjan työtä - pestä toveriensa jalkoja? (Miksi edes joukon nuorin ei suostunut tekemään tätä palvelusta toisille?)
  - Miksi ns. "nökkimisjärjestys" on meille ihmisille niin tärkeä?
- Miltä opetuslapsista ehkä tuntui ruveta syömään pääsiäisen juhla-ateriaa likaisin jaloin?
  - Miksi Jeesus ryhtyi pesemään opetuslastensa jalkoja vasta kun ruokailu oli jo aloitettu (4)?
- Mitä Jeesus tahtoi ilmoittaa itsestään opetuslapsilleen tekonsa kautta?
- Miltä sinusta tuntuisi, jos Jeesus tekisi sen työn, mitä tekemästä sinä itse olisit juuri kieltäytynyt?
  - Miksi Pietari kieltäytyi suostumasta Jeesuksen pesuun (6-8)?
- Mitä jakeen 8A repliikki Pietarista osoittaa?
  - Miksi sillä ihmisellä ei ole osaa eikä arpaa Jeesukseen, joka kieltäytyy tulemastakin hänen pesemäkseen (8B)?
- Miksi Pietari yhtäkkiä halusikin myös käsien ja pään pesua Jeesukselta (9)?
  - Mitä Jeesuksen vastaus jakeessa 10 tarkoittaa? (Mitä tarkoittaa "kylpeminen"? Entä "jalkojen pesu"?)
  - Voitko sinä sanoa, että Jeesus on saanut pestä pois sinun syntisi? Kerro, missä ja milloin se tapahtui?
- Miksi Jeesus tahtoi pestä Juudaksenkin jalat (2,11)?
  - Miltä Juudaksesta ehkä tuntui, kun Jeesus pesi pää kumarassa hänen jalkojaan?
  - Uskoiko Juudas Jeesuksen rakkauten (1) vai eikö uskonut?
  - Mikä oli Juudaksen suuri erehdys?
- Miten me tämän päivän kristityt voisimme seurata sitä esimerkkiä, jonka Jeesus meille tässä antaa (12-17)?
  - Miksi kristityn on mahdotonta suostua pesemään toisten jalkoja, jos hän ei ole antanut ensin Jeesuksen pestä omia jalkojaan?
- Miksi juuri tämä Jeesuksen teko on meille hänen täydellisen rakkautensa osoitus (1)?

Ilosanoma: Jeesus itse liitti yhteen orjan työn ja ristinkuolemansa sanoessaan näin: "Joka tahtoo teidän joukostanne ensimmäiseksi, se olkoon kaikkien orja. Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi monen edestä" (Mark. 10:43-45).

17. TIE, TOTUUS JA ELÄMÄ Joh. 14:1-11

Aluksi: Kuinka moni meistä jaksaisi ajatella toisten sydämen levottomuutta, jos tietäisi tulevansa kidutetuksi ja tapetuksi seuraavana päivänä?

- Mitä mieltä olet - ovatko murehtiminen ja levottomuus uskon puutetta vai eivätkö ole. Perustele kantasi (1).
  - Mikä tekee sinut itsesi tällä hetkellä levottomaksi? (Voit vastata hiljaa.)
- Mitä jae 1 tarkoittaa?
  - Mitä ihmisen on uskottava Jumalasta ja Jeesuksesta silloin, kun hänen sydämensä on levoton?
- Mitä Jeesus puhuu uskosta näissä 11 jakeessa? Etsikää kaikki kohdat, missä tämä aihepiiri esiintyy.
- Mitä opimme taivaasta jakeiden 2-3 perustella?
  - Miten ensimmäinen jae kuuluu yhteen toisen ja kolmannen jakeen kanssa?
  - Missä tilanteessa taivas on tullut sinulle läheiseksi ja tärkeäksi paikaksi?
- Mitä tarkoittavat Jeesuksen sanat: "Minä olen tie" (6)?
  - Mikä ero on hänellä, joka sanoo: "Tässä on tie" verrattuna siihen, joka sanoo: "Minä olen tie"?
  - Miksi kukaan ei voi päästä taivaaseen muuta kuin Jeesus-tietä pitkin?
- Mitä tarkoittaa, että Jeesus on myös "totuus ja elämä" (6)?
- Mitä jakeet 7-11 opettavat meille Jumalan ja Jeesuksen suhteesta?
  - Miksi ihminen ei voi olla kristitty jollei hän usko, että Jeesus on Jumala?
- Millaisia olivat opetuslapset, joille Jeesus puhui kaikki nämä lohdutuksen sanat (vrt. 13:37-38, 14:5,8,9)?
  - Miksi opetuslapset olivat oppineet niin vähän itsestään ja Jeesuksesta kolmen yhteisen vuoden aikana?
- Jeesus kieltää opetuslapsiaan olemasta murheellisia ja levottomia, ja kuitenkin hän itse samana iltana joutui tuskan valtaan ja murheen ahdistamaksi (Vetäjä lukee Matt. 26:37-38). Miten tämä ristiriita Jeesuksen sanojen ja tekojen välillä on selitettävissä?
  - Mitä nimenomaan Jeesus Getsemanessa pelkäsi?

Ilosanoma: Jeesus ei pelännyt mitään muuta kuin Jumalan vihaa ja synnin palkkaa eli kuolemaa. Koska hän kanto juuri ne meidän sijaisenamme, voi hän sanoa meille tänään: "Älköön sydämesi olko levoton. Usko Jumalaan ja usko minuun!" Olkoot nämä sanat meille Jeesuksen henkilökohtainen tervehdys tänä päivänä.

18. TOSI VIINIPUU Joh. 15:1-11

Aluksi: Israelin kansa oli aikaisemmin ollut Herran viinipuu, mutta Herra oli siihen pettynyt, koska se ei tuottanut hedelmää (Jes. 5:1-7). Nyt Jeesus sanoo olevansa oikea (=tosi) viinipuu, johon Jumalan ei tarvitse pettyä. Viiniköynnöksestä karsitaan joka talvi kaikki tarpeettomat osat. Mitä enemmän oksia karsitaan, sitä tukevammaksi runko tulee.

- Etsikää mahdollisimman monta yhtymäkohtaa viinipuun ja Jeesuksen väliltä.
  - Mitä yhteistä on kristityillä ja viinipuun oksilla?
- Millainen kristitty mielestäsi kantaa paljon hedelmää?
  - Miettikää hedelmän kantamisprosessia neljän ensimmäisen jakeen valossa. Mikä siinä prosessissa on oksien (meidän) tehtävä, mikä viinipuun rungon (Jeesuksen) ja taas puutarhurin (Jumalan) tehtävä?
- Lehdet ovat viiniköynnöksen näkyvin ja kaunein osa, ja juuri ne leikataan pois. Mitä ovat ne asiat, joita sinä tahdoit "kasvattaa", mutta jotka Jumala leikkasi pois? (Tähän kysymykseen voit vastata myös hiljaa sydämässäsi.)
- Miettikää eri syitä, miksi jokin oksa saattaa irrota viinipuusta? (Mikä esim. estää mahlaa virtaamasta oksiin?)
  - Mistä syystä joku kristitty saattaa luopua Jeesuksesta?
  - Mikä on suurin luopumisen vaara sinun kohdallasi? (Voit vastata hiljaa mielessäsi.)
- Mikä on uskosta luopuneen ihmisen kohtalo jakeen 6 mukaan?
- Etsikää tekstistä mahdollisimman monta ehtoa hedelmän kantamiselle.
  - Montako kertaa pysyä-verbi tekstissämme esiintyy?
  - Missä kaikessa opetuslapsen on pysyttävä voidakseen kantaa hedelmää?
  - Miten Jeesuksen sanat voivat pysyä meissä (7)? (Mitä tarkoittaa tämän asian vastakohta - että Jeesuksen sanat eivät pysy meissä?)
- Mitä osoittaa ihmissuhteesta, jos toinen osapuoli ei välitä tippaakaan toisen sanoista ja pyynnöistä (10)?
  - Mistä on osoituksena se, jos joku kristitty ei välitä vähääkään Jeesuksen käskyistä?
  - Mitä meidän on tehtävä silloin, kun huomaamme, ettemme ole pysyneet Jeesuksen käskyissä?
- Miten ihmisen rakkaudessa pysytään (9)?
  - Miten Jeesuksen rakkaudessa pysytään (9)?
- Tämän raamattupiirin "muistolause" on jae 9. Mitä sinulle merkitsee, että Jeesus on rakastanut sinua yhtä paljon kuin Isä on rakastanut häntä?

Ilosanoma: Kukaan meistä ei ole kantanut hedelmää, niin kuin meidän olisi pitänyt. Jeesusta kohtasi hedelmää kantamattoman oksan tuomio: vaikka hän oli kantanut enemmän hedelmää kuin kukaan toinen, niin silti hänet heitettiin tuleen ja poltettiin kuin kuivunut oksa (6).

19. MURHE JA ILO Joh. 16:20-24 ja 32-33

Aluksi: Jeesus puhuu siitä, miten hänen kuolemansa - joka tapahtuu seuraavana päivänä - vaikuttaa hänen opetuslapsiinsa.

1. • Miksi maailma iloitsi Jeesuksen kuolemasta (20)?
2. • Mitä Jeesus tahtoo opettaa meille "synnytys" kielikuvan kautta (21)?
  - Miksi uuden syntymiseen sisältyy aina tuskaa?
  - Mitä uutta on elämääsi/läheistesi elämään syntynyt tuskan kautta?
  - Ilmeisesti Jeesus puhuu myös omasta kuolemastaan jakeessa 21. Mitä hän tahtoo siitä sanoa "synnytys" kielikuvan kautta?
3. • Miten ilo ja suru kuuluvat yhteen (22)?
  - Millaiset asiat voivat riistää meiltä meidän ilomme (22)?
  - Mikä on se ilo, jota kukaan eikä mikään voi ottaa meiltä pois?
4. • Mitä ehtoja Jeesus asettaa sille, että rukouksemme voisivat tulla kuulluksi (23-24)?
  - Mikä on ero sillä, että rukoillaan Jumalaa ja sillä, että rukoillaan häntä Jeesuksen nimessä?
5. • Mitä Jeesus tarkoittaa lupauksellaan, että Isä antaa meille kaiken, mitä häneltä pyydämme (23-24)?
  - Uskotko sinä, että Jeesuksen lupaukset jakeissa 23 ja 24 pitävät paikkansa sinun omalla kohdallasi? Perustelee vastauksesi.
  - Mikä sinun elämässäsi on suurin rukousvastaus?
6. • Jeesus sanoo jakeessa 33, että kristityillä on ahdistus niin kauan kuin he ovat maailmassa. Millaisia asioita Jeesus tarkoittaa ahdistuksilla?
  - Miksi monet kristityt etsivät elämää, jossa ei olisi lainkaan ahdistusta?
7. • Mitä tarkoittaa, että meillä on Jeesuksessa rauha ahdistusten keskelläkin?
  - Mitä mieltä olet: voiko sillä kristityllä olla rauha joka ei usko ahdistustensa tulevan Jumalan kädestä?
8. • Mitä tarkoittaa, että Jeesus on voittanut maailman (33b)?
  - Jeesus sanoo sinulle tänään jakeen 33 muistolauseeksi. Mitä hän sillä tahtoo sanoa sinulle nimenomaan tämänhetkisessä tilanteessasi?

20. JEESUS RUKOILEE OMIENSA PUOLESTA Joh. 17:13-21

Aluksi: Tämä on viimeinen rukous, jonka Jeesus rukoilee opetuslastensa kuullen. Hän tietää, että kohta kaikki pakenevat ja jättävät hänet yksin. Tekstissä esiintyy sana, joka on keskeinen Johanneksen evankeliumissa: maailma. Se esiintyy tässä evankeliumissa yli 50 kertaa. Vetäjä voi lukea piirin aluksi seuraavat kohdat: 1:9-11; 9:5; 15:18-19 ja 16:33.

- Mitä sinä rukoilisit rakkaillesi, jos tietäisit kohta kuolevasi?
  - Mitä Jeesus viimeisenä iltanaan pyytää omilleen?
- VARJELUS (11, 12, 15)
  - Mistä sinä tahtoisit Jumalan sinua ja rakkaitasi varjelevan?
  - Mistä Jeesus lupaa varjella omansa? (Miksi Jeesus ei rukoile, että Isä varjelisi opetuslapset kärsimykseltä?)
  - Mikä on se väline, jonka avulla Jeesus meitä varjelee?
- MAAILMA (13-18)
  - Mitä Jeesus sanoo viimeisessä rukouksessaan "maailmasta"?
  - Mikä on opetuslasten ja maailman ero?
  - Miksi maailma vihaa kristittyjä (14)?
  - Mitkä kaksi vaaraa ovat olemassa kristityn suhteessa maailmaan? (Miksi Jeesus ei tahdo eristää omiaan maailmasta "luostarin" seinien sisäpuolelle, vrt. 18?)
  - Mieti, onko sinun suhteesi maailmaan sellainen kuin Jeesus tahtoi sen olevan.
  - Mitä mieltä olet oman seurakuntasi/järjestösi suhteesta maailmaan - onko se sellainen kuin mitä Jeesus viimeisenä iltanaan rukoili?
- ILO (13)
  - Mistä kristityn elämään tulee täydellinen ilo?
  - Miten Jeesus voi olettaa opetuslasten olevan iloisia, vaikka maailma heitä vihaa ja vainoo?
  - Määrittele sana "ilo" - mitä Jeesus sillä oikein tarkoittaa?
  - Jos koet, ettei elämässäsi ole iloa, niin mistä se voisi johtua?
- JUMALAN SANA (14, 17, 19)
  - Onko sinun helppo vai vaikea uskoa, että Jumalan sana (eli Raamattu) on totuus (17)? Perustele vastauksesi.
  - Mitä tapahtuu, jos uskova kieltää Raamatusta yhden kohdan, ja väittää, ettei se nykyään enää ole voimassa?
  - Mitä Jeesus tarkoittaa sanoessaan, että totuus pyhittää meidät (17)?
- YHTEENVETO
  - Mitä Jeesuksen ylimmäispapillinen rukous opettaa meille ns. "hengellisestä sodankäynnistä"? (Jollette tunne termiä, voitte hypätä tämän kysymyksen yli.)
  - Mikä tässä Jeesuksen rukouksessa puhuttelee sinua eniten?

Ilosanoma: "Katsokaa, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois MAAILMAN synnin!" (Joh. 1:29). "Jumala on rakastanut MAAILMAA, että antoi ainoan Poikansa (Joh. 3:16).

21. JEESUS PIDÄTETÄÄN Joh. 18:1-14

Aluksi: Etsi Jerusalemin kartalta Kidronin laakso ja Getsemane. Juudasta koskien ks. 12:6. Pari päivää näiden tapahtumien jälkeen Juudas teki itsemurhan. Pidättäjät olivat enimmäkseen juutalaisia temppelein vartijoita (3).

- Kuvitelkaa, millaista Juudaksen elämä oli ollut Jeesuksen seurassa nämä kolme vuotta. Mitä hyviä ja huonoja kokemuksia siihen ehkä oli sisällynyt?
  - Luuletteko, että Jeesus rakasti Juudasta yhtä paljon kuin muita opetuslapsiaan?
  - Uskoiko Juudas puolestaan Jeesuksen rakkauteen? Miksi, miksi ei?
- Miksi Jeesus teki juuri Juudasta yhteisen rahakukkaron hoitajan (12:6)?
  - Miksi ahneudella on erityisen suuri valta meihin ihmisiin?
  - Millaisessa tilanteessa sinä voisit ehkä ryhtyä Jeesuksen ja kristinuskon kavaltajaksi?
- Miksi Jeesus pidätettiin yöllä, ei päivällä?
  - Kuvittele tapahtumapaikka Getsemanen puutarhassa suurten oliivipuiden alla: askelten ääntä pimeydessä, sitten soihtujen valoa, huutoja... Ketkä näyttävät tekstimme mukaan pelkäävän, ketkä ovat rohkeita (3-6)?
- Miksi Jeesus astui vapaaehtoisesti esiin puutarhan pimennosta pidättäjiensä eteen (4)?
  - Kun Jeesus sanoi: "Minä se olen", hän lausui samalla Jumalan nimen. (Jahve = Minä olen se joka minä olen). Miksi tämä vastaus sai sotilaat kaatumaan maahan (6)?
- Mistä Jeesus huolehti eniten pidätyksensä hetkellä?
  - Jakeet 8-9 kuvaavat oikeastaan autuasta vaihtokauppaa: Jeesus otti syntisten paikan ja valmisti heille pakopaikan Jumalan vihan alta. Kuvittele, että Jeesus sanoisi nämä sanat Saatanan edessä osoittaen samalla sinua ja rakkaitasi. Mitä hänen sanansa näin luettuina sinulle merkitsevät?
- Mihin Pietari pyrki miekaniskullaan (10)?
  - Muut evankeliumit kertovat, että Jeesus paransi Malkuksen korvan aivan viimeisenä ihmetekonaan. Miksi hän sen teki?
  - Mitä luulette Malkuksen kertoneen kotona vaimolleen tästä tapauksesta?
- Jeesus oli juuri vähää ennen pyytänyt Isältään kolme kertaa, ettei hänen tarvitsisi juoda kärsimyksen maljaa. Miksi hän nyt otti sen vapaaehtoisesti ja tyyneästi vastaan?
  - Kuka antoi Jeesukselle hänen kärsimyksensä (11)?
  - Voitko sinä sanoa omasta kärsimyksestäsi kuten Jeesus sanoi omastaan (11)?
  - Mikä ero sillä on, otatko kärsimyksesi Saatanan tai pahojen ihmisten kädestä, vai otatko sen taivaallisen Isäsi kädestä?

Ilosanoma: Malja jakeessa 11 sisälsi kaiken maailman synnin ja saastan: kaiken sen julmuuden, mistä sanomalehdetkin joka päivä kertovat (Ilm. 17:4b). Juodessaan maljan Jeesus ikään kuin kaatoi sisäänsä tuon saastan, niin että siitä tuli osa häntä itseään. Sillä tavalla Jeesuksesta tuli maailman jokaisen synnintekijän sijainen. Sinunkin sijaisesi.

22. SE ON TÄYTETTY! Joh. 19:25-30

Aluksi: Ristiinnaulitseminen on ehkä sadistisin kidutustapa, minkä ihmisen sairas mielikuviutus koskaan on keksinyt. Puhuminen oli tuskallista ristiinnaulitulle, koska henkeä vetäessään hänen oli tukeuduttava jalkojen läpi pistettyihin nauloihin. Ne tunnit, jotka Jeesus riippui ristillä, oli hän samalla helvetissä, koska Jumala oli hänet hylännyt. "Rakkain opetuslapsi" oli itse asiassa Johannesta itse (26).

1. Jakeet 25-27

- Miksi ristin juurelle kokoontuneista Jeesuksen ystäväistä suurin osa oli naisia? (Onko mielestäsi eroa miehen ja naisen välillä siinä, miten he suhtautuvat kärsimykseen, jota ei enää voi lievittää?)
- Miksi Jeesuksen äiti Maria ei voinut pysytellä poissa Poikansa ristin juurelta?
- Mikä Marialle oli ehkä tuossa tilanteessa kaikkein vaikeinta?
- Mitä Maria tässä vaiheessa toivoi pojalleen tapahtuvan: odottiko hän ihmettä vai pikaista kuolemaa? Perustele vastauksesi.
- Uskoiko Maria vielä ristin juurellakin, että Jeesus oli Jumalan Poika? Perustele vastauksesi.
- Mitä nämä Jeesuksen sanat merkitsivät Marialle? Kuvittele tilannetta, että Jeesus olisi kuollut sanomatta sanaakaan äidilleen.
- Miksi Jeesus tahtoi antaa äitinsä nimenomaan Johanneksen hoitoon? (Entä jos Marian olisi pitänyt palata Golgatalta neljän jäljellä olevan poikansa luo - hehän eivät vielä tässä vaiheessa uskoneet Jeesukseen?)
- Mieti, mitä Jeesus tahtoi tämän kertomuksen kautta sanoa sinulle sinun suhteestasi vanhempiisi?

2. Jakeet 28-29

- Miettikää eri syitä, mitkä aiheuttivat hirvittävän janon ristiinnaulituille?
- Mitä muuta Jeesus ristillä janosi kuin vettä?
- Jeesus oli kerran huutanut: "Jos jonkun on jano, hän tulkoon minun luokseni ja juokoon!" (7:37). Miksi elävän veden omistajan oli nyt itsensä näännyttävä janoon?

3. Jae 30

- Vetäjä lukee Matt. 3:15, Jeesuksen sanat juuri ennen hänen kastettaan. Vertaa niitä jakeeseen 30.
- Uskotko sinä, että Jeesus on sinun sijastasi täyttänyt Jumalan vanhurskaan tahdon (eli kaikki hänen käskynsä)?
- Mikä ero on seuraavien lauseiden välillä: "Jeesus kuoli" ja "Jeesus antoi henkensä"?
- Vertaa Jeesuksen viimeisiä hetkiä jonkun tuntemasi ihmisen viimeisiin hetkiin. (Mikä Jeesuksen käytöksessä on epätavallista?)

Ilosanoma: Muistamme Rikas mies ja Lasarus -vertauksesta, että helvetissä ihmisellä on kauhea jano. Rikas mieskin pyysi Lasarusta tulemaan ja kostuttamaan edes sormenpäällään hänen kieltään (Luuk. 16:24). Jeesus kärsi nämä helvetin tuskat, ettei sinun tarvitsisi niitä kärsiä iankaikkisesta iankaikkiseen.

23. TYHJÄLLÄ HAUDALLA Joh. 20:11-18

Aluksi: Vetäjä lukee Luuk. 8:1-3, josta käy ilmi Magdalan Marian menneisyys. Maria oli seisonut ristin juurella hamaan katkeraan loppuun, toisin kuin opetuslapset, ja osallistunut jopa hänen hautaukseensa (Matt. 27:61). Evankeliumeissa esiintyy sana "rabbuuni" (16) vain kaksi kertaa. Se on voimakkaampi merkitykseltään kuin sana rabbi (opettaja).

- Millaista luulette Marian elämän olleen silloin, kun hänessä asui 7 riivaajajhenkeä? (Millainen oli arkipäivä, millaisia ihmissuhteet, entä "riivauskohtaukset"?)
  - Millaisia ne vuodet olivat olleet, kun Maria kulki Jeesuksen seurassa ympäri maata?
  - Millaista oli Marian rakkaus Jeesusta kohtaan - katso nimityksiä, joita hän Jeesuksesta käytti (13,16,18)?
- Mitä osoittaa Mariasta se, että seiso i ristin juurella loppuun asti ja katseli myös, minne Jeesus haudattiin?
  - Mitä arvelette Marian tehneen ne kaksi yötä ja yhden päivän, kun Jeesus makasi haudassa?
- Miksi Maria ei lähtenyt haudalta pois, vaikka se oli tyhjä (11)?
  - Miksi Mariasta tuntui niin kauhealta se, että hän ei enää saanut nähdä Jeesuksen kuollutta ruumista eikä koskea siihen?
- Miksi Maria ei lainkaan hämmästellyt haudassa istuvien enkeleiden olemassaoloa - miettikää eri selitysmalleja (12-13)?
- Miksi Maria tunnistanut Jeesusta nähdessään hänet ja puhuessaan hänen kanssaan - miettikää eri vaihtoehtoja (14).
  - Onko sinulle koskaan tapahtunut, että Jeesus seiso i lähelläsi surussasi, mutta et tunnistanut häntä? Jos on, niin milloin?
- Miksi sekä enkelit, että Jeesus tahtoivat tietää Marian itkun syyn - täytyihän heidän tietää vastaus kysymykseensä?
  - Miksi Jeesus haluaa sinunkin kertovan hänelle itkusi syyn, vaikka hän varmaan tietää sen kertomattakin?
  - Olivatko Marian kyynelät mielestäsi turhia? Perustele vastauksesi.
  - Mistä me voimme tietää, ovatko omat kyynellemme turhia vai eivät?
- Mistä asiasta Maria loppujen loppuksi tunnisti Jeesuksen (15-16)?
  - Miksi Jeesus ei tahtonut Marian heittäytyvän tunteittensa valtaan (17)?
  - Mitä voimme oppia Jeesuksen käytöksestä miehenä tässä tilanteessa?
- Naisia ei tuohon aikaan kelpuutettu todistajiksi oikeuteen. Miksi Jeesus ilmestyi kaikkein ensiksi naiselle ja antoi nimenomaan hänelle tehtäväksi ylösnousemuksensa todistamisen?
  - Jeesus ei ollut sidottu yhteiskuntansa sääntöihin, joita piti epäoikeudenmukaisina, esimerkiksi sapattisäädöksiin. Miksi hän ei kuitenkaan tehnyt Mariasta 12. apostoliaan Juudaksen kuoltua?
- Miten Jeesuksen ylösnousemus muutti Marian loppuelämän?
  - Mitä toivoa Jeesuksen ylösnousemus tuo sinun loppuelämäsi?

24. EN USKO, ELLEN NÄE! Joh. 20:19-29

Aluksi: Tuomaan sanoja on kirjoitettu UT:iin vain kolmesti. Vetäjä lukee 11:7-8,16 ja 14:5-6.

- Mitkä olivat Tuomaan luonteen hyvät puolet? Entä huonot?
  - Miksi luulette Jeesuksen valinneen tällaisen miehen opetuslapsukseksi?
  - Miettikää eri selityksiä siihen, miksi Tuomas ei ollut yhdessä muiden opetuslasten kanssa pääsiäispäivän iltana.
- Jotkut opetuslapset olivat nähneet tyhjän haudan ja tyhjät käärinliinat sekä kuulleet Magdalan Marian kertomuksen. Uskoivatko he siis tuona iltana ylösnousemukseen (19)?
- Miksi Tuomas oli päättänyt olla uskomatta ylösnousemukseen, vaikka seuraavat kolme asiaa todistivat sen puolesta: VT:n ennustukset, Jeesuksen omat ennustukset ja hänen kymmenen parhaan ystävänsä yksimielinen todistus (25)?
    - Kumpi on mielestänne ymmärrettävämpää, sekö ettei Tuomas olisi uskonut ylösnousemukseen kaikkien em. todisteiden perusteella, vai sekö ettei hän sittenkään uskonut?
- Mikä on sinun elämässäsi se asia, jota sinun on kaikkein vaikeinta uskoa näkemättä?
- Seuraavan viikon ajan Tuomas oli iloitsevien opetuslasten joukossa ainoa, jolla ei ollut mitään syytä iloon. Mitkä olivat ehkä Tuomaksen tunnelmat noiden kahdeksan päivän aikana?
    - Miksi Tuomas kuitenkin pysytteli opetuslasten joukossa, eikä lähtenyt omille teilleen?
    - Mitä Tuomaalle olisi tapahtunut, jos hän olisi lähtenyt tässä vaiheessa tiehensä?
    - Mitä meille tapahtuu, jos me jätämme kristittyjen yhteyden juuri silloin, kun huomaamme epäilevämmme kristinuskon totuutta?
- Mitä luulette Tuomaan ajatelleen, kun hän viikon kuluttua kuuli omat sanansa Jeesuksen suusta (27)?
    - Luuletteko että Tuomas pisti sormensa Jeesuksen arpiin? Perustelkaa vastauksenne.
    - Mitä uutta Tuomas oivalsi Jeesuksen ristin merkityksestä tämän tapauksen kautta?
- Tuomas on ensimmäinen UT:n henkilö, joka kutsuu Jeesusta Jumalaksi - ei siis vain Jumalan Pojaksi (28). Miksi on niin tärkeää uskoa, että Jeesus on itse Jumala?
    - Voitko sinä esittää Jeesukselle saman uskontunnustuksen kuin Tuomas?
- Mitä jae 29 sanoo sinulle henkilökohtaisesti tänään?
    - Miksi Jumalan apuun ja armoon on uskottava jo silloin, kun ei niitä vielä näe eikä koe?
- Miten Jeesus tämän tekstin mukaan suhtautuu ihmiseen, joka ei voi häneen uskoa, vaikka tahtoisi?
    - Mikä ero on uskolla, joka taistelee epäilyksiä vastaan verrattuna uskoon, joka ei koskaan epäile?

Ilosanoma: Jeesus joutui uskomaan ristillä näkemättä. Hän koko tuolla hetkellä vain Jumalan vihaa, ja nimitti silti Jumalaa omaksi Jumalakseen (Matt. 27:46). Näin hän kärsi kaikkien epäilevien tuomasten epäuskon rangaistuksen ja voi nyt heitä auttaa.

25. RAKASTATKO MINUA? Joh. 21:15-19

Aluksi: On hyvä muistaa, että Pietari kielsi Jeesuksen yhtä monta kertaa kuin hän tässä tunnustaa hänelle rakkautensa. Katso myös Matt. 26:33.

1. ● Kuvitellaanpa, että olet pettänyt ystäväsi. Kun tapaat hänet seuraavan kerran, hän yhtäkkiä kysyykin sinulta: "Rakastatko sinä minua enemmän kuin muut?" Mistä motiiveista arvelisit hänen esittävän sinulle kysymyksensä?
  - Miksi Jeesus kysyi, rakastiko Pietari häntä enemmän kuin muut opetuslapset (15)?
2. ● Kreikan kielestä käy ilmi, että Pietari käyttää eri verbiä vastauksessaan kuin mitä Jeesus oli käyttänyt kysymyksessään. (Rakastatko minua todella? Kyllä, olen sinun ystäväsi.) Miksi Pietari muutti verbin toiseksi (15-16)?
  - Kolmannen kerran asiaa kysyessään Jeesuskin siirtyi käyttämään samaa sanaa kuin Pietari: "Oletko ystäväni?" Miksi hän teki niin (17)?
3. ● Miksi Pietari tuli surulliseksi, kun Jeesus esitti hänelle kolmannen kysymyksensä - miettikää eri vaihtoehtoja.
  - Ennen kuin Pietari kielsi Herransa, hän oli aivan varma rakkaudestaan tätä kohtaan. Oliko Pietarin rakkaus ollut oikeaa rakkautta jo siinä vaiheessa? Perustelkaa vastauksenne.
  - Mistä syystä Pietari nyt rakasti Jeesusta?
4. ● Jeesus kysyy sinulta tänä päivänä samaa asiaa kuin Pietarilta: "Rakastatko sinä minua?" Onko tähän kysymykseen vastaaminen mielestäsi helppoa vai vaikeaa? Miksi?
5. ● Miksi Jeesus esitti kysymyksensä julkisesti, muiden opetuslasten kuullen?
  - Miksi Jeesus antoi Pietarille tehtävän kokonaista kolme kertaa?
  - Jollei tätä keskustelua olisi käyty, millaiseksi Pietarin tulevaisuus olisi ehkä muodostunut?
6. ● Mitä tarkoittaa kristillisessä kirkossa karitsoiden ruokkiminen, lampaiden kaitseminen ja lampaiden ruokkiminen?
  - Mitä tämä tapaus vaikutti Pietarin saarnojen sisältöön?
  - Miten toimii se (seurakunnan) paimen, joka ei rakasta Jeesusta?
  - Millaisille ihmisille Jeesus tämän tekstin mukaan antaa tehtävän valtakunnassaan?
7. ● Pietari oli kuukautta aikaisemmin kieltänyt Jeesuksen kuolemaa pelätessään. Jakeissa 18-19 Jeesus kuitenkin ennustaa hänen kuolevan marttyyrikuoleman. Miten luulette Pietarin ottaneen vastaan tämän tiedon ja eläneen sen kanssa loppuikänsä?
  - Miksi Pietari ei enää pelännyt kuolemaa?
  - Mitä sinä ajattelisit, jos saisit kuulla kirkastavasi Jumalaa ei vain elämälläsi, vaan myös kuolemallasi (19)?
8. ● Ehkä sinä olet pettänyt Jeesuksen aivan samalla tavalla kuin Pietari. Kaikesta huolimatta Jeesus sanoo sinulle tänä päivänä samat sanat kuin Pietarille: "Seuraa minua" (19). Mitä sinä hänelle vastaat?